

Zapisnik 2. sestanka Delovne skupine za izobraževanje v digitalni družbi

Datum in lokacija: petek, 16. april 2021, videokonferenca Arnes VID

Trajanje: 15:00 – 16:20

Prisotni: Katja K. Ošljak (Vsak), Simona Knavs (Društvo Duh časa), Eva Kraljič (Kersnikova) in zapisnikar Simon Delakorda (INePA)

PREGLED SPREJETIH SKLEPOV

AD1) Potrditev zapisnika 1. sestanka Delovne skupine za izobraževanje v digitalni družbi z dne 24. februarja 2021

1.1) Udeleženci sestanka so potrdili zapisnik.

AD2) Sodelovanje mreže NVO-VID v strateški skupini Digitalne kompetence in izobraževanje SDK

2.1) Strateška delovna skupina še vedno ni bila sklicana. Stanko Blatnik (IPAK) postavi vprašanje na naslednjem sestanku upravnega odbora SDK, kdaj bo sklicana delovna skupina.

AD3) Pozicioniranje pogleda NVO na izobraževanje v digitalni družbi

3.1) IPAK je pripravil izhodiščni dokument na temo izobraževanja v digitalni družbi z vidika nevladnih organizacij. Člani delovne skupine so predlagali naslednje tri dopolnitve:

- opis vloge nevladnih organizacij v izobraževanju v digitalni družbi (delokrog, umestitev, pomen);
- pozicioniranje do izobraževanja v digitalni družbi (kateri so izzivi, kaj zastopamo NVO, stališča, predlogi);
- umestitev NVO v izobraževanje o digitalnih tehnologijah (aktivnosti, systemska vloga, potrebe).

AD4) Načelno stališče delovne skupine do uvajanja obveznega predmeta računalništva in informatike v šole

4.1) Delovna skupina načeloma ne nasprotuje uvajanju obveznega predmeta računalništva in informatike v šole. Delovna skupina v luči pomanjkanja informacij o učnem načrtu predmeta, sistemskih virih za izvedbo in javni podpori uvajanja predmeta, poziva upravni odbor Slovenske digitalne koalicije, da o teh vprašanjih omogoči razpravo med deležniki v okviru strateške delovne skupine za digitalne kompetence in izobraževanje. Stališče delovne skupine je tudi, da se mora razprava o predmetu računalništva in informatike v formalnem in obveznem izobraževanju navezovati na širši kontekst izobraževanja v digitalni družbi (kontekst sodobnih otrok, mladih in odraslih je namreč izjemno digitaliziran in mediatiziran, kar med

drugim pomeni, da v vse prostore posameznikovega subjektivnega in družbenega delovanja posegajo in sokonstruirajo digitalni mediji in tehnologije; zato je pomembno, da ne razpravljamo le o tehnoloških znanjih ampak moramo ugotoviti, kako jih povezovati z razumevanjem digitalne kulture, etično in varno rabo, medijskim opismenjevanjem ter vzgojo za participacijo v javnih prostorih digitalnih platform).

POVZETEK RAZPRAVE O UVAJANJU OBVEZNEGA PREDMETA RAČUNALNIŠTVA IN INFORMATIKE V ŠOLE

Splošna ocena delovne skupine

- Mreža NVO-VID kot predstavnik civilne družbe v dosedanje razprave in procese razvoja predloga o uvedbi obveznega predmeta ni bila vključena, zato lahko presoja le na osnovi omenjenega obsega informacij in razumevanja argumentacije sodelujočih akterjev.
- Iz predloga, ki je osredotočen na uvajanje obveznega učnega predmeta računalništva in informatike v (predvsem v obvezne, osnovne) šole je razviden interes pridobivanja digitalnih kompetenc za potrebe bodoče delovne sile, ni pa razvidnega namena na ravni splošne izobrazbe (kompetentnosti državljanov), s čimer ne nagovarja vseh izzivov digitalne družbe in potreb ljudi na področju digitalnih kompetenc.
- Uvedba obveznega predmeta v vzgojno izobraževalne programe preduniverzitetnega izobraževanja ne more reševati digitalne pismenosti, saj je osnovni namen predmetnega poučevanja uvajanje v disciplinarno znanje. Le to je seveda do neke mere zagotovo smiselno, ne more pa nasloviti manjka pri doseganju poklicne odličnosti, ki nastaja zaradi manj intenzivnega sodelovanja gospodarstva v izobraževalnem (disciplinarnem) procesu (praktično usposabljanje na delovnem mestu v poklicnem in strokovnem izobraževanju);
- Uvedba učnega predmeta ne more naslavljaliti izziva na področju digitalne pismenosti, zato so nujne aktivnosti na področju integracije ključnih kompetenc ter implementacije didaktičnih in metodičnih pristopov za njihovo doseganje v šolskem okolju, hkrati pa je nujno vzporedno implementirati neformalne oblike pridobivanja digitalnih kompetenc prebivalstva.

Umestitev predmeta v izobraževalne programe

- Uvajanje novega obveznega učnega predmeta odpira več vprašanj kot so: povečana obremenitev za učence zaradi potencialno večjega obsega učnih ur oziroma manjšanja obsega pri drugih predmetih, motivacija učencev za učenje v okviru novega predmeta oziroma učinek vključevanja dodatne discipline/vsebine v obvezni del ocenjevanja, kompetentnost obstoječega in zagotavljanje bodočega učiteljskega kadra, financiranje in evalvacija izvedbe/uvajanja in ustrezen zajem interdisciplinarne narave digitalnega in realnega sveta v vsebino predmeta.

Vsebina predmeta z vidika digitalne pismenosti

- Digitalno pismenost učni predmet ne more celostno naslavljati, zato je smiselno postopoma integrirati digitalne vidike (računalništvo, programiranje in način razmišljanja) v obstoječe predmete in druge šolske aktivnosti. Kar pomeni vključevanje vseh ključnih kompetenc in ob tem tudi digitalne.
- Učenje s tehnologijo še ne pomeni učenja o tehnologiji. Programiranje in posredovanje vsebin preko tehnologije ni dovolj za razvoj digitalne pismenosti. Pismenost v digitalni družbi med drugim gradijo tudi razumevanje medijskih razsežnosti tehnologij (medijska pismenost), poznavanje in refleksije tehnokultur, ki se razvijajo ob/skozi tehnološke rešitve, razumevanje umeščenosti tehnologij v življenje posameznikov/družin/družbenih skupin... Tega trenutni učni načrti ne naslavljajo in tega verjetno ne more nasloviti pouk računalništva in informatike; so pa te vsebine nujne za razvoj vključujoče in demokratične digitalne družbe.

Učiteljski kader

- Postavlja se vprašanje kakovostne izvedbe obveznega predmeta in preverjanja kakovosti glede na trenutne kapacitete učiteljskega kadra z vidika digitalnih kompetenc in disciplinarnega znanja.

Alternativne rešitve

- Alternativa splošni zahtevi umestitvi obveznega učnega predmeta v izobraževanje (nimamo informacije, kakšen je pravzaprav predlog – kakšen je obseg, v katerih programih ipd.), bi lahko bila tudi umestitev enoletnega obveznega predmeta v osnovnošolski program (v tretji triadi, kombinacija z obveznimi izbirnimi predmeti) ob hkratni umestiti aktivnosti za doseganje digitalne pismenosti in poznavanja disciplinarnega področja v obstoječe obvezne in izbirne predmete (npr. zgodovina računalništva, računalniško razmišljanje pri reševanju matematičnih, fizikalnih in drugih problemov, iskanje in vrednotenje informacij ter komuniciranje, skupnostno delovanje in participacija (humanistika in družboslovje), ter recimo digitalna medijska pismenost pri predmetu vzgoje za medije, ter sistemska podpora razvoja vključujočega sistema pridobivanja digitalnih kompetenc prebivalstva (neformalne oblike).

IZPOLNJENI SKLEPI PREDHODNIH SESTANKOV

Sodelovanje mreže NVO-VID v strateški skupini Digitalne kompetence in izobraževanje SDK

Predstavniki mreže NVO-VID v upravnem odboru SDK Stanko Blatnik (IPAK) je sporočili koaliciji kontaktne naslove predstavnic mreže NVO-VID (Simone Knavs in Katje K. Ošljak) ter Društva MDSSNG (Igor Miljavec) za vključitev v strateško skupino Digitalne kompetence in izobraževanje.

Stanko Blatnik (IPAK) je na sestanku upravnega odbora SDK postavil vprašanje glede vključevanja zainteresiranih nevladnih organizacij v delovno skupino.

Pozicioniranje pogleda NVO na izobraževanje v digitalni družbi

Stanko Blatnik (IPAK) je pripravil izhodiščni dokument na temo izobraževanja v digitalni družbi z vidika NVO.

NASLEDNJI SESTANEK DELOVNE SKUPINE

Naslednji sestanek delovne skupine bo potekal v **petek, 21. maja ob 15h** prek videokonference Arnes VID. Sestanki delovne skupine potekajo vsak 3. petek v mesecu ob 15h.

Zapisnik pripravil mag. Simon Delakorda (INePA), Logatec, 22. april 2021.

Zapisnik dopolnili Simona Knavs (Društvo Duh časa) in Katja K. Ošljak (Vsak), Ljubljana, 5. maj 2021.